

REFERAT Ældre- og Handicapudvalget 2018-2021 d. 20-08-2019

Mødedato Tirsdag d. 20. august 2019 kl. 08:30

Mødested Udvalgsværelset, 3.s.54, Ørbækvej 100, fløj 3

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af opfølgning på velfærdsprocenten for 2019.....	3
Fastlæggelse af Ældre- og Handicapudvalgets møder 2020.....	10
Udviklingen blandt ældre med anden etnisk baggrund end dansk.....	12
Henvendelse til ministerier vedrørende problemstillinger med kviklån.....	13
Opfølgning på budgetaftalen for 2019 om ”Demens - opkvalificering af medarbejdere”.....	15
Orientering om Madprojekter 2019.....	16
Orientering om regnskabet for 2019 på udvalgte områder.....	20
Orientering om organisationstilpasning i Ældre- og Handicapforvaltningen.....	23
Orientering om Socialtilsynets tilsyn.....	24
Orientering om ældretilsyn.....	25
Aktuelle sager.....	26

Punkt 1: Godkendelse af opfølgning på velfærdsprocenten for 2019

00.00.00-A00-38-19

Resume

Til Budget 2017 ønskede et flertal i byrådet at hæve skatten med et procentpoint fra 24,5 procent til 25,5 procent - den såkaldte velfærdsprocent. Indtil videre er udskrivningsprocenten hævet med i alt 0,8 procentpoint.

Ved vedtagelsen af Budget 2018 blev det besluttet, at der til byrådet skal udarbejdes en årlig opfølgning på udmøntningen af midlerne fra velfærdsprocenten.

Til Budget 2019 var det ikke muligt at realisere ønsket om at hæve udskrivningsprocenten med yderligere 0,2 procentpoint og derved opnå den fulde velfærdsprocent. Opfølgningen i år omfatter derfor skattestigningen i Budget 2017 samt skattestigningen i Budget 2018 – i alt 0,8 procentpoint.

Den overordnede status for arbejdet med velfærdsprocenten er tilfredsstillende. Ældre- og Handicapforvaltningen har således ansat/fastholdt 154 medarbejdere svarende til 145 årsværk fordelt på mange forskellige faggrupper. Herunder især pædagoger, sygeplejersker, social- og sundhedsassistenter, socialrådgivere, ergoterapeuter og fysioterapeuter.

Tiltag	Medarbejdere	Årsværk
Ældre og mennesker med handicap (2017)	97	96
Udkørende grupper – hjemmepleje (2018)	54	46
Flere ældre i årene fremover (2018)	3	3
I alt	154	145

Effekt

Sagen er en opfølgning på udmøntningen af velfærdsprocenten og har derfor ingen konsekvenser for et eller flere af odensemålene.

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender opfølgningen på velfærdsprocenten.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget anbefaler indstillingen.

Sagsfremstilling

Partierne bag Budget 2017 ønskede at hæve skatten med et procentpoint fra 24,5 procent til 25,5 procent - den såkaldte velfærdsprocent.

I 2017 fik Odense Kommune af Økonomi- og Indenrigsministeriet lov til at sætte udskrivningsprocenten op med et halvt procentpoint til 25 procent. Merindtægten blev fordelt ligeligt mellem fire kernevelfærdsområder: De yngste børn, skolebørn, udsatte børn samt ældre og mennesker med handicap.

Til Budget 2018 blev udskrivningsprocenten hævet med yderligere 0,3 procentpoint til 25,3 procent. Merindtægten blev igen målrettet børn, unge og ældre med fem konkrete tiltag.

Denne opfølgning skal være med til at sikre, at den politiske retning holdes ved at dokumentere implementeringen af tiltagene helt ud på de enkelte skoler, institutioner og plejecentre.

Opfølgningen har fokus på de specifikke områder, som merindtægten fra velfærdsprocenten blev målrettet i de to budgetter. En oversigt over de besluttede tiltag og de tilknyttede midler inden for Ældre- og Handicapudvalgets område kan ses i tabellen nedenfor.

	Tiltag i 1.000 kr.	2017	2018	2019	2020	2021
1	Ældre og mennesker med handicap (2017)	31.869	39.032	39.880	41.152	41.152
2	Udkørende grupper - hjemmepleje (2018)	-	21.080	21.080	21.080	21.080
3	Flere ældre i årene fremover (2018)	-	0	1.200	2.284	3.625

De forskellige tiltag vil i det følgende blive gennemgået. Opfølgningerne beskriver, hvordan midlerne er udmøntet, og hvilken betydning det har haft for antallet af medarbejdere.

1. Ældre og mennesker med handicap (2017)

Af det ekstra skatteprovenu i 2017 blev der afsat 31,9 mio. kr. stigende til 41,2 mio. kr. i 2020. Midlerne udmøntedes af Ældre- og Handicapudvalget, som fik til opgave at udarbejde en handleplan for at realisere forligspartiernes ambition om en forstærket indsats rettet imod forebyggelse, sundhedsfremme og rehabilitering.

1a. Bedre bemanning på plejecentre om aftenen

Plejecentrene fik sammen med lokaludvalgene ansvaret for at udmønte 10,2 mio. kr. Midlerne blev herefter udmøntet dér, hvor de vurderede, at de ville gøre bedst gavn om aftenen. Det betød, at midlerne blev anvendt til at ansætte forskellige typer af faggrupper og på forskellige timetal.

På nogle plejecentre ansatte man pædagoger, ergoterapeuter, social- og sundhedsassistenter og social- og sundhedshjælpere. Andre steder ansatte man for eksempel fleksjobbere til at løse praktiske opgaver, som har frigjort det faste personales tid til mere borgernære opgaver.

Der er ansat 31 medarbejdere svarende til 27 årsværk.

Tiltag i mio. kr.	2017	2018	2019	2020	2021
Bedre bemanning på plejecentre om aftenen	10,2	10,2	10,2	10,2	10,2

1b. Handicapområdet

I forbindelse med udmøntning af 10 mio. kr. til en styrkelse af handicapområdet blev Projekt Sammen på vej iværksat. Med projektet fik borgerne i målgruppen mulighed for at komme med ideer til, hvordan pengene skulle udmøntes.

Forvaltningen spurgte en del af borgerne i målgruppen, hvordan forvaltningen bedst kunne understøtte deres drømme og give dem mere livskvalitet i hverdagen. Efterfølgende var forvaltningen i dialog med pårørende, medarbejdere, ledere og interesseorganisationer, som kom med nye perspektiver og vinkler på de mange ideer, borgerne var kommet med. Det kom der i alt 163 ideer ud af. Borgernes ideer og prioriteringer var herefter omdrejningspunktet, da udvalget den 21/2 2017 godkendte udmøntningen af de 10 mio. kr., og hvor der blandt andet blev afsat midler til:

- Personalestøtte i løbet af arbejdsdagen
- Individuelle og fælles aktiviteter
- Støtte i hverdagslivet

Der er ansat 19 medarbejdere og derudover er der deltidsansatte, som har fået et forhøjet timeantal. Samlet svarer det til 24 årsværk.

Tiltag i mio. kr.	2017	2018	2019	2020	2021
Handicapområdet	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0

1c. Videreførelse af indsatser fra Ældremilliarden

Som del af Finansloven for 2014 blev der øremærket 1 mia. kr. årligt til et varigt løft af indsatsen på det kommunale ældreområde. Ældre- og Handicapforvaltningens andel var ca. 32 mio. kr. I 2016 overgik midlerne til bloktilskuddet, hvorefter udvalget selv har skullet finansiere indsatserne.

I skemaet er præsenteret de indsatser, som udvalget har godkendt skal videreføres med finansiering fra Velfærdsprocenten. Beløbet udgør 8,7 mio. kr. Det svarer til fastholdelsen af 20 medarbejdere svarende til 20 årsværk.

Indsatser	Formålet med indsatserne	Budget (mio. kr.)
Tid til aftenomsorg	Indsatsen sikrer, at OK Aktiv også kan lave aktiviteter om aftenen for borgere på plejecenter.	2,2
Hjerneskadeteam +65-årige	Indsatsen sikrer en tværfaglig og rehabiliterende indsats med udgangspunkt i borgernes potentialer for borgere med erhvervet hjerneskade.	1,1
Team opsøgende ældre og forebyggende hjemmebesøg	Formålet med Forebyggende hjemmebesøg er at arbejde mere metodisk og foretage screening af borgerens funktionsevne. Samtidigt er formålet udvide målgruppen for forebyggende hjemmebesøg til at omfatte +65-årige socialt udsatte ældre. Formålet med Team opsøgende ældre er at få iværksat en opsøgende, støttende, koordinerende og rådgivende indsats overfor +65 årige-borgere med økonomiske og sociale problemer.	1,8
Mobilitetshjælpemidler og aktiv ventetid	Indsatsen sikrer, at genoptræningen efter sygehusindlæggelse bliver rykket frem, så genoptræningen bliver sat i gang inden for 24 timer efter modtagelse af genoptræningsplanen. Indsatsen sikrer også, at borgeren kan låne træningsredskaber i det omfang, borgerne har behov for det.	3,6

Tiltag i mio. kr.	2017	2018	2019	2020	2021
Videreførelse af Ældremilliardens indsatser	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7

1d. Aktiviteter i botilbuddene på handicap- og psykiatriområdet

Der blev udmøntet 1,9 mio. kr. for, at det kommunale tilbud Aktiviteter i plejeboliger også skulle lave aktiviteter på handicap- og psykiatriområdet. I den forbindelse skiftede tilbuddet navn til OK Aktiv.

Indsatsen betyder, at OK Aktiv blandt andet laver kreativ café, aktive spil, filmaften, bålhygge, bagning, madlavning, olympiske lege, sangaften, ture ud af huset, sansestimuli og motorikstimuli. Der bliver også arrangeret underholdning på tværs, hvor der tilbydes fælles aktiviteter med plejecentrene.

Der er ansat 7 medarbejdere svarende til 5 årsværk.

Tiltag i mio. kr.	2017	2018	2019	2020	2021
Aktiviteter i botilbuddene på handicap- og psykiatriområdet	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9

1e. Forebyggelse og sundhedsfremme

Målet med de 1,1 mio. kr. til forebyggelse og sundhedsfremme var at styrke forvaltningens forebyggelsesindsats for borgere i målgruppen for forvaltningens generelle indsatser.

Midlerne er udmøntet til en kompetenceenhed under Akutteam Odense. Enheden laver praksisnær sundhedsfaglig undervisning i de udkørende grupper og på plejecentre for at øge kompetencerne indenfor sundhed og forebyggelse.

Der er ansat 2 medarbejdere svarende til 2 årsværk.

Tiltag i mio. kr.	2017	2018	2019	2020	2021
Forebyggelse og sundhedsfremme	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1

1.2 Provenustigningen fra velfærdsprocenten (2017)

Fra 2017 til 2018 var der en provenustigning fra velfærdsprocenten på 7,1 mio. kr. Udvalget besluttede, at midlerne fra provenustigningen skulle tilfalde følgende to områder.

1.2a. Indsatser til udsatte og psykiske sårbare borgere

Udvalget besluttede at målrette 2,1 mio. kr. til en indsats for de udsatte og psykisk sårbare borgere, som mangler overblik og hjælp til at få hverdagen til at hænge sammen.

Indsatsen støtter borgere med konkrete problemstillinger omkring fx håndtering af deres økonomi. Derudover er der fokus på at støtte borgerne i at blive optaget i meningsfulde og støttende netværk og fællesskaber.

Der er ansat 4 medarbejdere svarende til 4 årsværk.

Tiltag i mio. kr.	2017	2018	2019	2020	2021
Indsatser til udsatte og psykiske sårbare borgere	0	2,1	2,1	2,1	2,1

1.2b. Bortfald af sparekrav på handicapområdet

Udvalget besluttede som del af budget 2016, at der i 2018 skulle spares 5 mio. kr. på handicapområdet. Med tilførslen af midlerne fra velfærdsprocenten besluttede udvalget, at dette sparekrav skulle bortfalde.

Der er fastholdt 12 medarbejdere svarende til 12 årsværk.

Tiltag i mio. kr.	2017	2018	2019	2020	2021
Bortfald af sparekrav på handicapområdet	0	5,0	5,0	5,0	5,0

1.3 Yderligere provenustigning fra velfærdsprocenten (2017)

Fra 2018 til 2019 var der en provenustigning fra velfærdsprocenten på 0,9 mio. kr. stigende til 2,2 mio. kr. i 2020, som udvalget besluttede skulle gå til at imødekomme den demografiske udfordring.

Der er ansat 2 medarbejdere svarende til 2 årsværk.

Tiltag i mio. kr.	2017	2018	2019	2020	2021
Demografiudfordring	0	0	0,9	2,2	2,2

2. Udkørende grupper – hjemmepleje (2018)

Af det ekstra skatteprovenu i 2018 blev der afsat 21,1 mio. kr. til hjemmeplejens udkørende grupper. Udvalget besluttede, at der skulle udmøntes 10 mio. kr. til de udkørende hjemmeplejegrupper i Forløb Fysisk funktionsnedsættelse til en øget rehabiliteringsindsats. De resterende 11,1 mio. kr. blev udmøntet til de udkørende grupper i Forløb Medfødt hjerneskade, Erhvervet hjerneskade, Sindslidende og Vedvarende sygdomsudvikling til styrkelse af den vedvarende rehabiliteringsindsats.

Der er ansat 54 medarbejdere svarende til 46 årsværk.

Tiltag i mio. kr.	2017	2018	2019	2020	2021
Udkørende grupper - hjemmepleje	0	21,1	21,1	21,1	21,1

3. Flere ældre i årene fremover (2018)

Forligspartierne vedstod i Budget 2018, at det stigende antal ældre kan give et øget pres på Ældre- og Handicapudvalgets ramme. Der blev afsat 1,2 mio. kr. i 2019 stigende til 3,6 mio. kr. i 2021 og frem til demografiudfordringen.

Der er ansat 3 medarbejdere svarende til 3 årsværk.

Tiltag i mio. kr.	2017	2018	2019	2020	2021
Flere ældre i årene fremover	0	0	1,2	2,3	3,6

Økonomi

Denne sag er en opfølgningssag og har derfor ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 2: Fastlæggelse af Ældre- og Handicapudvalgets møder 2020

00.00.00-P35-16-19

Resume

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller, at der holdes møde i Ældre- og Handicapudvalget på følgende tirsdage i 2020.

Med forbehold for, at mødedatoerne godkendes i Børn- og Ungeudvalget og Beskæftigelses- og Socialudvalget er mødedatoerne de samme i de tre udvalg.

Møderne starter kl. 8.30 medmindre andet er angivet.

1. halvår

Den 21/1 2020

Den 18/2 2020

Den 3/3 2020

Den 24/3 2020

Den 28/4 2020

Den 12/5 2020

Den 26/5 2020

Den 9/6 2020

Den 23/6 2020

2. halvår

Den 18/8 2020

Den 1/9 2020

Den 22/9 2020

Den 6/10 2020

Den 27/10 2020

Den 10/11 2020

Den 24/11 2020

Den 8/12 2020 kl. 14.00

Kalender med oversigt over Ældre- og Handicapudvalgets, Økonomiudvalgets og byrådets møder er vedlagt som bilag.

Effekt

Sagen har ingen konsekvenser for et eller flere af Odensemålene.

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller, at udvalget godkender forslag til mødeplan 2020.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget godkender indstillingen.

Sagsfremstilling

Der henvises til sagsresuméet.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder kommunens kassebeholdning.

Bilag

Kalender 2020 - 2. halvår

Kalender 2020 - 1. halvår

Punkt 3: Udviklingen blandt ældre med anden etnisk baggrund end dansk

30.00.00-A00-1-19

Resume

Byrådet godkendte den 6/3 2019, at Ældre- og Handicapforvaltningen skal undersøge udviklingen blandt ældre med anden etnisk baggrund end dansk med henblik på en drøftelse og eventuel viderebehandling i Ældre- og Handicapudvalget.

Ældre- og Handicapforvaltningen drøftede, hvilke muligheder der er for at undersøge udviklingen nærmere på udvalgs mødet den 25/6 2019.

En undersøgelse af udviklingen kræver, at der skal foretages en samkøring af personfølsomme oplysninger, der er indsamlet til et andet formål. I henhold til Databeskyttelsesloven skal personoplysninger indsamles til ét specifikt angivet og legitimt formål. Oplysningerne må kun benyttes til det formål, som de er indsamlet til.

De oplysninger, der er indsamlet om ældre med anden etnisk baggrund end dansk i Odense Kommune, er ikke indhentet med det formål at undersøge udviklingen blandt den ældre generation. Det er således ikke lovligt for Ældre- og Handicapforvaltningen at undersøge udviklingen nærmere.

På den baggrund anbefaler Ældre- og Handicapforvaltningen, at udvalget godkender, at der ikke arbejdes videre med en undersøgelse af udviklingen.

Effekt

Sagen har ingen konsekvenser for et eller flere af Odensemålene.

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller, at udvalget godkender, at der ikke arbejdes videre med en undersøgelse af udviklingen blandt ældre med anden etnisk baggrund end dansk.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget godkender indstillingen.

Sagsfremstilling

Se sagsresumé.

Økonomi

Denne sag har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 4: Henvendelse til ministerier vedrørende problemstillinger med kviklån

00.00.00-A00-452-19

Resume

Ældre- og Handicapudvalget drøftede den 4/6 2019 omfanget af problemstillinger med kviklån og 'andre forretningsformer' for Ældre- og Handicapforvaltningens målgruppe. I forlængelse heraf drøftede udvalget en række initiativer, der kan medvirke til at synliggøre og forebygge faldgrupper og risici ved kviklån og andre forretningsformer med høj ÅOP.

Udvalget tilkendegav, at drøftelserne gav anledning til en henvendelse til Børne- og Undervisningsministeren, Social- og Indenrigsministeren, Erhvervsministeren, Beskæftigelsesministeren og de relevante politiske ordførere vedrørende nye initiativer og regler på låne- og gældsområdet, når Folketingsvalget den 5/6 2019 har været afholdt.

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller til udvalget at godkende henvendelsen. Se bilag.

Effekt

Sagen vedrører en henvendelse til ministerier og relevante politiske ordførere med en opfordring om nye initiativer og regler på låne- og gældsområdet. Sagen har derfor ingen konsekvenser for et eller flere af odensemålene.

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller, at udvalget godkender henvendelsen til ministerier og relevante politiske ordførere, der indeholder en opfordring om nye initiativer og regler på låne- og gældsområdet

Beslutning

Rådmand Søren Windell og udvalgsmedlemmerne Sanne Skougaard Andersen og Christel Gall fremsætter følgende ændringsforslag:

Sagen udsættes med henblik på, at sagen koordineres med Beskæftigelses- og Socialudvalget, således at der fremsendes en fælles henvendelse til regering og Folketing.

Rådmand Søren Windell og udvalgsmedlemmerne Sanne Skougaard Andersen og Christel Gall stemmer for ændringsforslaget.

Udvalgsmedlemmerne Abdinoor Adam Hassan, Kasper Ejlertsen, Anne-Mette Ebensgaard og Claus Skjoldborg Larsen stemmer imod ændringsforslaget.

Dermed bortfalder ændringsforslaget.

Udvalgsmedlemmerne Abdinoor Adam Hassan, Kasper Ejlertsen, Anne-Mette Ebensgaard og Claus Skjoldborg Larsen fremsætter følgende ændringsforslag:

Henvendelsen til regering og Folketing godkendes, men afsendelse afventer, at Beskæftigelses- og Socialudvalget får mulighed for at tilslutte sig henvendelse med den formulering af henvendelsen, der fremgår af sagen.

Rådmand Søren Windell og udvalgsmedlemmerne Sanne Skougaard Andersen og Christel Gall stemmer imod ændringsforslaget da de ønsker, at der skal være mulighed for at ændre i formuleringen af henvendelsen til regering og Folketing, således der kan skabes bred opbakning til henvendelsen.

Udvalgsmedlemmerne Abdinoor Adam Hassan, Kasper Ejlertsen, Anne-Mette Ebensgaard og Claus Skjoldborg Larsen stemmer for ændringsforslaget.

Ændringsforslaget er dermed godkendt.

Ældre- og Handicapforvaltningens indstilling bortfalder hermed.

Sagsfremstilling

Se sagsresumé.

Økonomi

Sagen vedrører en henvendelse til ministerier og relevante politiske ordfører med en opfordring om nye initiativer og regler på låne- og gældsområdet. Sagen har derfor ingen betydning for Odense Kommunes samlede kassebeholdning.

Bilag

Gældsproblemer for borgere på det specialiserede socialområde i Odense Kommune

Punkt 5: Opfølgning på budgetaftalen for 2019 om ”Demens - opkvalificering af medarbejdere”

00.00.00-A00-648-18

Resume

Denne sag er en opfølgning på den del af budgetaftalen for 2019, som vedrører Demens – opkvalificering af medarbejdere. Byrådet afsatte 1,3 mio. kr. til indsatsen i 2019, som skulle bidrage til at sikre, at medarbejdere i Ældre- og Handicapforvaltningen har de rette kompetencer til at håndtere personer med demens.

Midlerne er anvendt til at implementere en metode til forebyggelse af udadreagerende adfærd. Metoden bygger videre på den kompetenceudvikling af medarbejderne, som skal sikre en fagligt stærk og kvalificeret personrettet indsats. Dette lægger sig i forlængelse af demensstrategien og den praksisnære kompetenceudvikling, som finansieres af Sundhedsstyrelsen.

Konkret indfører Ældre- og Handicapforvaltningen i 2019 såkaldte beboerkonferencer, hvor deltagerne er det team/afdeling/medarbejdergruppe, som er tæt på en borger med udadreagerende adfærd eller komplekse demensforløb. Beboerkonferencen er kernen i at forebygge udadreagerende adfærd og bidrager til at give et fælles fagligt afsæt og en mere ensartet tilgang til de personrettede indsatser og rehabilitering for personer med demens.

Derudover har plejecentrene fået tilført midler til, at gennemsnitligt 20 medarbejdere pr. plejecenter kan få 3 moduler på SOSU-skolen/AMU-niveau. Det bidrager til at løfte det faglige niveau yderligere, hvilket danner et styrket fundament for arbejdet.

Pr. juni 2019 har 12 plejecentre gennemgået introforløbet, som over en periode på ca. 3 måneder får støtte og vejledning i at arbejde med Beboerkonferencer. De resterende plejecentre samt udvalgte udkørende grupper, der særligt har borgere med demens i deres målgruppe, vil gennemgå forløbet i anden del af 2019. Der arbejdes løbende med at sikre opfølgning og fortsat forankring af metoden, således at alle plejecentre har det som en integreret del af deres arbejdsgrundlag i de kommende måneder og år.

Punkt 6: Orientering om Madprojekter 2019

29.00.00-A00-24-19

Resume

Som del af budgetforliget for 2019 ønskede forligspartierne at videreføre projektet 'Lokal Madlavning' fra 2017. De to plejecentre Ærtebjergghaven og Albanigade har deltaget i projektet. Projektet blev evalueret i august 2018, men forligspartierne besluttede, at de to plejecentre skulle fortsætte med lokalt tilberedt mad i 2019, så yderligere erfaringer kunne tilføjes.

Derudover besluttede udvalget den 30/10 2019 som en del af budgetforliget for 2019, at der skulle arbejdes videre med lokalt tilberedt mad i form af to nye madindsatser. Der blev derfor etableret to delprojekter, 'Madfagligt Team' og 'Gæstekokken', der bliver afprøvet i 2019.

Denne sag indeholder en erfaringsopsamling for følgende madprojekter:

1. 'Lokal madlavning', der er videreført fra 2018, på Albanigade Plejecenter og Ærtebjergghavens Plejecenter, hvor faguddannet køkkenpersonale har været ansat til at lave aftensmaden på centrene.
2. 'Madfagligt Team' har været afprøvet på Marienlund Plejecenter og Herluf Trolle Plejecenter, hvor dele af maden er blevet leveret rå fra Byens Køkken, og det køkkenfaglige personalet har færdigtillberedt maden.
3. 'Gæstekokken' har været afprøvet på alle plejecentre. Plejecentrene har i gennemsnit haft besøg af gæstekokken ca. én gang i måneden.

Ældre- og Handicapforvaltningen ønsker med denne sag at præsentere udvalget for erfaringsopsamlinger for de tre madprojekter 'Lokal madlavning', 'Madfagligt Team' og 'Gæstekokken'. Erfaringsopsamlingerne bygger dels på beboernes, deres pårørende og plejepersonalets oplevelser med madprojekterne samt observationer udført på plejecentrene. Derudover bygger erfaringsopsamlingen for 'Lokal madlavning' på interviews og observationer fra Epinions 'Undersøgelse og Evaluering af madindsats på plejecentre i Odense Kommune' fra 2018.

Udvalget gøres opmærksom på, at projekterne har været afprøvet på forskellige plejecentre, hvilket betyder, at erfaringsopsamlingerne ikke kan sammenlignes. Erfaringerne er kun gældende for de steder, hvor projekterne har været afprøvet. Erfaringsopsamlingerne for 'Madfagligt Team' og 'Gæstekokken' er indsamlet efter, at projektet har været afprøvet i fire måneder, mens 'Lokal madlavning' har været afprøvet i halvandet år, da erfaringerne bliver indsamlet.

Lokal madlavning

Baggrund

Madfagligt personale har været ansat til lokal madlavning på Albanigade og Ærtebjergghavens Plejecenter. Aftensmaden blev lavet hver dag lokalt på plejecentret i så mange køkkener som muligt. Der har i 2019 været ansat seks personer på hvert plejecenter. Plejecentret har en menuplan, som planlægges ud fra borgernes ønsker.

Det madfaglige personale og plejepersonalet har talt ugentligt med borgerne om, hvilke menuer der skulle serveres. De retter, der blev ønsket, var traditionelle danske retter. Det madfaglige personale har overvejende været ansat til at lave aftensmad, men de har også haft mulighed for at bage og lave mellemmåltider samt i nogle tilfælde at hjælpe med frokosten.

Økonomi

Som en del af budgetforliget for 2019 blev der afsat 4 mio. kr., der har været brugt på lønninger til køkkenpersonalet og projektledelse. I 2019 har der været ansat 12 madfaglige personaler fordelt på de to plejecentre. Alle personaler har arbejdet 30 timer ugentligt. De har dækket hverdage, weekender og helligdage.

Beboerne

Beboernes oplevelse af måltidet er generelt positivt. De kender personalet godt, og det har betydning for måltidsoplevelsen. Det er ikke nødvendigvis maden, der har betydning for måltidsoplevelsen, men relationen til personalet og inddragelsen i måltidet. 88 % af borgerne er 'tilfredse med måltidet'. Det viser en stikprøve, der blev foretaget på de to plejecentre i april 2019.

Opsamling på erfaringer

- Beboerne og deres pårørende er generelt positive overfor madprojektet.
- Plejepersonalet oplever, at de har fået bedre tid til plejerelevante opgaver efter, at køkkenpersonalet er begyndt.
- Det madfaglige personale er blevet en integreret del af plejecentrene og løser opgaver, som plejepersonalet førhen har løst: Fx rengøringsopgaver i køkkenet, tømme opvaskemaskinen, dække borde, hjælpe borgere til bords osv.
- Produktion af tygge/synkevenlig mad er en udfordring, da det kræver stor faglighed og professionelt udstyr.
- Ved ferie/sygdom laves dele af maden i forvejen og varmes op på selve spisedagen.
- Små køkkener på Albanigades Plejecenter er en udfordring ift. støj og hygiejne.

I 2018 evaluerede analysefirmaet Epinion på projektet og kom blandt andet frem til at:

- Maden tilberedt fra bunden synes at være livskvalitetsfremmende for ca. 20-25% af borgerne, men de øvrige livskvalitetsfremmende funktioner ved måltidet synes også at kunne skabes gennem andre alternativer

Herunder nævnes:

1. Inddragelse og aktivitet
2. Ekstra ressourcer
3. Menuvalg
4. Duften af og snakken om maden
5. Anretning og præsentation

Madfagligt Team

Baggrund

På Marienlund og Herluf Trolle Plejecenter har der været ansat to madfaglige personaler til at færdigtilberede maden fra Byens Køkken. Det madfaglige personale er blevet brugt til at tilberede den mad, der giver mening for aktivitet i køkkenet. Det drejer sig særligt om duft og kvalitet.

Menuplanen har fulgt Byens Køkken, hvor det er muligt for den enkelte afdeling at vælge mellem 11 retter på en uge. I projektet har menuerne været ensrettede for hele plejecentret, hvor så mange rå madvarer som muligt er blevet anvendt i praksis. Madfagligt Team har, udover aftensmåltidet, haft til opgave at lave mellemmåltider. Nogle dage har Madfagligt Team også lavet bagværk, hvis menuen til aftensmaden har været mindre ressourcekrævende.

Økonomi

Som en del af budgetforliget for 2019 blev der afsat 1.2 mio. kr., der har været brugt på lønninger til Madfagligt Team og projektledelsen. Tidsforbruget på Marienlund har været 67,5 time pr. uge og på Herluf Trolle har den været 52,5 time pr. uge.

Beboerne

Beboernes oplevelse af måltidet er generelt positivt. 67 % af borgerne er 'tilfredse med måltidet'. Det viser en stikprøve fra Herluf Trolle og Marienlund Plejecenter, der blev foretaget i april 2019.

Opsamling på erfaringer

- Den ekstra personaleressource i form af køkkenpersonale betyder, at plejecentret kan opfylde målsætningen om at benytte de rå komponenter fra Byens Køkken.
- Madfagligt Team varetager opgaver, som plejen før har varetaget, fx færdigtilberedning af maden.
- Der er generelt mere fokus på madspild og brug af rester.

Gæstekokken

Baggrund

Alle plejecentre i Odense Kommune har haft besøg af gæstekokken ca. én gang i måneden, afhængigt af plejecentrets størrelse. Kokkene har tilberedt et måltid til borgerne lokalt på plejecentret. Der har været serveret to retter, for det meste hovedret og dessert. Hver måned er der to menuer at vælge imellem. Plejecentrene skal vælge den samme hovedret til hele huset. De har flere gange haft mulighed for at komme med ønsker og idéer til, hvad der skal serveres. Ønskerne har typisk været danske traditionelle retter.

Ok Aktiv har dækket borde og inddraget beboerne i arrangementet.

Økonomi

Som en del af budgetforliget for 2019 blev der afsat 550.000 kr., der har været brugt på lønninger til gæstekokkene og projektledelse. Der er ansat en gæstekokke på 30 timer og en ernæringsfaglig medarbejder på 15 timer om ugen, da de store plejecentre får besøg af to kokke. Gæstekokken arbejder fra kl. 11.30-19.00. I projektet er der ikke ressourcer til afløsning i forbindelse med sygdom ferie mv.

Beboerne betaler samme takst for gæstekok-maden som maden fra Byens Køkken.

Beboerne

Det er meget forskelligt, hvad beboerne får ud af gæstekokkens besøg. De beboere, der opholder sig i fællesrummene, kan følge med i madlavningen og virker interesseret i aktiviteten. Det er overordnet mest de "friske" beboere, der får mest ud af gæstekokkens madlavning og tilstedeværelse. Maden får generelt positive tilbagemeldinger og rosende ord.

Opsamling på erfaringer

- Det er meget forskelligt, hvordan plejecentrene benytter sig af gæstekokkens besøg. Nogle beboere er med i madlavningen, mens andre nyder snak og samvær ved den festlige lejlighed med god mad.
- De friske beboere, der opholder sig i fællesrummene, får mest ud af gæstekokkens besøg.
- Plejepersonalet oplever, at det kræver tid at motivere borgerne til at deltage i enten borddækning, madlavning eller blot at se på.
- OK Aktiv har generelt en stor indflydelse på borgernes deltagelse.
- OK Aktiv har de ekstra hænder, der skal til, for at aftenen bliver en succes, da det primært er dem, der udfører de praktiske opgaver på dagen og inddrager beboerne i arrangementet.
- Gæstekokken kan på nogle plejecentre sætte stege rundt i alle ovne på plejecentret, så duften breder sig. Retter på komfuret laves ofte på én afdeling, hvor Gæstekokken hele tiden kan holde øje med det, så ingen borgere brænder sig.
- Ordningen er sårbar, da der ikke er midler til vikardækning. Hvis Gæstekokken bliver syg, aflyses besøget. I stedet kører Byens Køkken ud med maden, der færdigtilberedes af plejen.

Herudover fremstiller Byens Køkken tidskrævende komponenter til maden som fx fond, agurkesalat, is osv. Derudover bestiller Byens Køkken varer, pakker maden og stiller bil til rådighed og laver specialkost til borgere med særlige behov.

Bilag

Bilag til de 3 madprojekter

Punkt 7: Orientering om regnskabet for 2019 på udvalgte områder

00.00.00-A00-38-19

Resume

Denne sag orienterer om, hvordan Ældre- og Handicapforvaltningen vurderer, at årsregnskabet vil være på de områder, hvor der er risiko for, at budgettet ikke vil stemme med regnskabet. Sagen er således ikke et udtryk for et samlet forventet årsregnskab. På udvalgmødet den 29/10 2019 vil udvalget få en økonomiopfølgning baseret på hele regnskabet til politisk behandling.

Pr. 1/6 2019 viser opfølgningen på de udvalgte risikoområder et forventet merforbrug på 28,7 mio. kr. baseret på 52 procent af det samlede regnskab. Regnskabsresultatet er på niveau med de økonomiopfølgninger, som udvalget har fået den 7/5 og 4/6 2019. Det forventede resultat skal ses i lyset af, at der i forbindelse med den første økonomiopfølgning var meldt et markant højere forventet merforbrug ind fra organisationen. Med afsæt i det blev der henstillet til alle budgetansvarlige ledere i organisationen om økonomisk tilbageholdenhed ligesom der arbejdes med forskellige konkrete initiativer til nedbringelse af merforbruget. Forvaltningen er derfor nu lykkedes med planen for opbremsning. Der arbejdes fortsat på at reducere merforbruget yderligere med afsæt i øget fokus på styring og økonomisk tilbageholdenhed.

Det fremgår af Odense Kommunes principper for økonomistyring, at byrådet har tildelt kompetence og ansvar for budgettets anvendelse og overholdelse til Økonomiudvalg og de stående udvalg. Derudover fremgår det, at et eventuelt merforbrug kan overføres til efterfølgende budgetår til finansiering inden for udvalgets ramme. Principperne betyder, at der ikke er krav om, at udvalget sikrer et budget i balance i indeværende år.

Landsdækkende udfordringer

På landsplan er der tre udfordringer, som bidrager til merforbruget i forvaltningen. Det er den demografiske udvikling, det nære og sammenhængende sundhedsvæsen og det specialiserede socialområde. Udfordringerne beskrives nedenfor.

Den demografiske udvikling

Det hastigt stigende antal ældre sætter allerede nu sit tydelige præg på økonomien. Det skyldes blandt andet, at borgerne lever længere, hvilket gør, at de har flere kroniske sygdomme samt, at flere lever med mere end én kronisk sygdom. Derudover er der flere borgere, som udvikler demens, og endelig gør den høje alder dem naturligt fysiologisk svagere.

Ovenstående betyder, at de borgere, som i dag har behov for pleje og omsorg, har et stadigt større behov end tidligere til trods for, at forvaltningen gennem den rehabiliterende tilgang har succes med at gøre særligt den yngre del af de ældre borgere mere selvstændige og uafhængige. Til gengæld har det stigende antal borgere over 80 år en øget sandsynlighed for fx kroniske sygdomme og har derfor behov for en mere kompleks pleje, hvilket udfordrer økonomien på ældreområdet.

Det nære og sammenhængende sundhedsvæsen

Sundhedsvæsenet har over de seneste år arbejdet henimod, at patienter i højere grad behandles, plejes og rehabiliteres ambulant i eget hjem og nærmiljø.

Det er for det første en udvikling, der har fundet sted ud fra hensynet til at være mindre indgribende i den enkelte borgers hverdag, ligesom der bliver en bedre mulighed for at sikre sammenhæng til eventuelle øvrige kommunale indsatser tæt på borgerens hverdagsliv. For det andet giver mere behandling, pleje og rehabilitering af patienter i det nære og sammenhængende sundhedsvæsen mulighed for en øget specialisering på sygehusene til gavn for borgere med behov for en højt specialiseret indsats, eksempelvis behandling af kræft. For det tredje frigøres kapacitet på sygehusene til at imødekomme et generelt øget behandlingspres.

Udviklingen i sundhedsvæsenet betyder blandt andet færre sengepladser på OUH, hvilket kan lade sig gøre som følge af mere skånsomme behandlingsmetoder, omlægning til ambulant behandling samt mere hjemmebehandling.

Det er særligt de ambulante behandlinger og hjemmebehandlingen, der udfordrer Ældre- og Handicapforvaltningen, og som allerede nu betyder en markant øget efterspørgsel/pres i forhold til at levere mere både grundlæggende sygepleje og kompleks sygepleje.

Det specialiserede socialområde

Socialområdet i kommunerne er under et stigende udgiftspres. Det mærkes blandt andet på voksenhandicapområdet, hvor udgiftspreset bl.a. skyldes, at antallet af borgere med behov for støtte bliver større på grund af stigende levealder. Det skyldes også, at den enkelte borgers støttebehov stiger som følge af øget kompleksitet. Det gælder eksempelvis i forhold til:

- et voksende antal borgere med ADHD eller autisme
- et voksende antal borgere med kombinerede diagnoser
- et voksende antal borgere med udviklingshæmning og dom
- et voksende antal dyre enkeltsager

Endelig skaber udgiftspreset en udfordring i forhold til borgere og pårørendes forventninger til det serviceniveau kommunerne kan levere. Borgerne skal nemlig – uagtet hvor kompleks deres tilstand og behov måtte være – modtage en individuelt tilpasset og højt kvalificeret faglig indsats med fokus på livsmestring og rehabilitering. Det betyder bl.a. at borgerens ressourcer og færdigheder skal sættes i centrum for en indsats, der involverer borgeren selv, pårørende, fagfolk og civilsamfund.

Bemærkninger til regnskabet

I Forløb fysisk funktionsnedsættelse er det i de udkørende grupper, at forvaltningen forventer et merforbrug. Det skyldes for det første, at grupperne leverer mere pleje. Fra januar til maj 2018 fik 2.201 borgere pr. måned leveret pleje. I samme periode 2019 var tallet steget til, at 2.329 borgere pr. måned svarende til en stigning på 6 procent. For det andet leverer grupperne mere sygepleje til stadig flere borgere, herunder særligt kompleks sygepleje, som kræver mere tid i hjemmet. Fra januar til maj 2018 fik gennemsnitlig 1.872 borgere pr. måned udført sygepleje. I samme periode 2019 er tallet steget til gennemsnitlig 2.110 borgere pr. måned svarende til en stigning på 13 procent. For det tredje er der et højt forbrug af vikarer som følge af udfordringer med rekruttering og et højt sygefravær.

I Myndighed er der et merforbrug på 1,3 mio. kr., som omfatter tre ubalancer. Den ene ubalance skyldes et merforbrug på køb af pladser på det specialiserede område samt udgifter til psykiatripladser i Region Syddanmark, hvor kommunerne betaler baseret på befolkningstal for de pladser, som ikke er i anvendelse. Den anden ubalance skyldes et merforbrug til det udenbys tilbud Kofoedsminde, som er et sikret tilbud for dømt udviklingshæmmede. Kofoedsminde er objektivt finansieret, hvilket betyder, at udgifterne fordeles mellem kommunerne baseret på befolkningstal, og da antallet af pladser er udvidet fra 2018 til 2019, har det betydet et merforbrug. Den tredje ubalance er et mindreforbrug indenfor køb og salg af plejeboligpladser samt færre udgifter til friplejehjem end forventet.

I forbindelse med lukningen af Hjallesø plejecenter er merforbruget reduceret til 3,3 mio. kr. Merforbruget skyldes udgifter til tomgangshusleje og feriepenge til fratrådte medarbejdere.

Punkt 8: Orientering om organisationstilpasning i Ældre- og Handicapforvaltningen

00.00.00-A00-613-18

Resume

Den administrerende direktør orienterer mundtligt om kommende organisationstilpasning i Ældre- og Handicapforvaltningen.

Punkt 9: Orientering om Socialtilsynets tilsyn

27.00.00-K09-3-19

Resume

Denne sag orienterer om Socialtilsynets tilsyn på bo- og støttetilbuddet Sprogøvej, bo- og dagtilbudet DANIA, Vista Hus samt Minibo Lindegården.

Tilsynsrapporterne indeholder Socialtilsynets bedømmelse og vurdering af, om tilbuddene fortsat har den fornødne kvalitet, og samlet set fortsat opfylder betingelserne for godkendelse.

Formålet med tilsynet er at bidrage til at sikre, at borgeren ydes en indsats, der er i overensstemmelse med formålet for offentlige og private tilbud efter lov om social service. Formålet skal opnås gennem en systematisk, ensartet, uvildig og faglig kompetent varetagelse af opgaven med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med tilbuddene.

Socialtilsyn Syds samlede vurdering for tilbudene er, at de fortsat har den fornødne kvalitet jf. lov om socialtilsyn §6.

Tilsynsrapporterne er vedlagt som bilag.

Bilag

Tilsynsrapport - Sprogøvej

Tilsynsrapport - Vista Hus

Tilsynsrapport - DANIA

Tilsynsrapport - Minibo Lindegården

Punkt 10: Orientering om ældretilsyn

27.00.00-P23-2-19

Resume

I denne sag orienterer Ældre- og Handicapforvaltningen om ældretilsyn på Lille Glasvej.

Ældretilsynet bliver udført af Styrelsen for Patientsikkerhed og har blandt andet til formål at styrke det social- og plejefaglige tilsyn på ældreområdet.

Det er styrelsens samlede vurdering, at der er "mindre problemer af betydning for den fornødne kvalitet" på Lille Glasvej. Styrelsen vurderer desuden, at Lille Glasvej vil være i stand til at rette op på de anførte problemer ud fra den rådgivning, der er givet under tilsynet.

Tilsynsrapporten er vedlagt som bilag.

Bilag

Tilsynsrapport - Lille Glasvej

Punkt 11: Aktuelle sager

00.00.00-A00-613-18

Resume

- Orientering om Klaregade 38.
- Ældrekonference "Et godt ældreliv" den 17/9 2019.

Bilag

Program ældrekonference 2019